

Tionde roten, tomt 92

Kvarteret Mjölaren

Tjugofjärde roten 1637–57v

Västra sidan av nuvarande

Rote 13 1657h–70

Mätaregatan mellan Klädespressare- och
S:t Eriksgatorna

Denna gård var tidigt delad i ett flertal småparter. En av ägarna *Lars Olsson Hising* spåras i 1710 års tomtöreslängd. 1715 bor hos honom ”Håkan Landssoldat” – deras parter i tomten värderades till 30 d smt vardera. Ett stort antal personer bor i gården 1717: *Lars Olsson Hising*, född 1671, som 1720 kallas enrollerad, hans *hustru Karin Olsdotter*, född 1671, *Carl Larsson* med sin *hustru Anna Andersdotter*, *Wahlbergs* änka *Ingri Svensdotter*, artillerikonstapeln *Hans Carlström* med *hustru Brita Olsdotter* samt *Johan Törngren* med *hustru Maria Hamn*. *Wilhelm Berg* nämner *Lars Olsson Hising*s två söner:

Hans Larsson, som 1732 avled i Västindien och *Bengt Larsson Hising*, född i juni 1704, vilken 1724 fick bördsbrev för att bli vinkypare (Berg II:5–6, 135).

Det är obekant, hur *Lars Olsson Hising* blivit ägare av sin del. Både han och hans *hustru* bar ett patronymikon, som antydde, att den tidigare ägaren var den *Olof Hansson*, som i många år stod ungefär på denna plats i tomtöreslängderna.

Enligt vad som framkom 20 år senare hade dåvarande *jakttullbesökaren Carl Larsson Winberg* aldrig själv ägt den part av gården som han bebodde. Den hade inköpts av en *Severus Svensberg*, som först var handelsman i Amsterdam och sedan i Varberg. Han lät sin brorson *Carl Larsson Winberg* bo där hyresfritt. Det framgår också senare, att köpebrevet på *Winbergs* del var daterat den 16.4.1715 och gällde två träbyggningar.

Av de 1717 nämnda personerna nämns 1720 *Lars Olsson Hising*, *Håkan Björnsson soldats* änka och jaktbesökaren *Carl Larsson*. Liksom ”*Anders Hales stuga*” svarade de 1725 för varsin fjärdedel av gården. *Jakttullbesökaren Carl Larssons* del i gården kan man följa långt fram i tiden. Enligt en årshandling (E Iib:34) framlagd 27.2.1745 hade borgaren *Josef Hyllegren* sökt sekvester på *hustru Brita Winbergs* gamle far *Carl Larsson Winbergs* gård på *Kvarnbergsgatan* för ett lån på 150 d smt, som hennes man *Aron Texel (Thessel)* erhållit av *murmästare Rancke*. *Aron Texel* hade avlidit på en resa till Ostindien. *Carl Winberg* förklarade sig aldrig ha vetat om eller samtyckt till pantsättningen. I sin protestskrivelse förklarade han att pantsättningsbrevet icke hade undertecknats med hans eget namn utan med ”*Carl Andersson Lustig*”. Ett vittne till pantsättningen vid namn *Högberg* förklarade sig ha undertecknat i dryckenskap. Troligen var han måg till *Carl Winberg* (se nedan).

Den 24.1.1747 sålde *David Arvidsson* på sin farbroder *Severus Svensbergs* vägnar den *Winbergska* gården på *Kvarnbergsgatan* till *karduansmakare Jan Bergs* änka *Catarina Larsdotter Nygren*.

1756 lyckades Carl Larsson Winbergs dotter Anna börda den gård på Kvarnberget, som "hennes föräldrar i livstiden hade sålt" till karduanmakareänkan Catarina Nygren. Denna *Anna Carlsdotter Winberg* avled 17.7.1778 (bou 28.8. s.å.) efter 14 dagars sjukdom och sinnessvaghet. I sitt första äktenskap hade hon barnen: Betjanten hos *direktör Fehman* i Kungälv *Carl Högberg*, *Lena Högberg*, Gift med *skeppstimmerman Joh. Friberg* samt *Anna Cajsa Högberg* Gift med *sjötullsbesökare Christian Candiser*. Anna Winberg var andra gången gift med *packhuskarlen vid Ostindiska Kompaniet Anders Hallengren*, död 11.2.1790, vilken ännu detta år sades äga en fjärdedel i tomten. Vid bouppteckningen efter Anna Carlsdotter Winberg 1778 ägde han ett litet hus med tomt på Kvarnberget, värt 165:40 rdr specie. 1790 sades den ligga mellan strumpfabrikör Malmberg i söder och bokhållare Olof Andersson i norr. Hallengrens änka *Kerstin Carlsdotter* ägde vid sin död i april 1796 en tredjedel i tomten, vars åbyggnader hade brunnit.

En annan delägare i gården var *båtedrängen Per Olsson (Sävendahl)* omtalad i 1737 års tomtöreslängd. Vid bouppteckningen 16.9.1761 efter hans hustru *Cecilia Falkenberg*, död i oktober 1759, ägde han "en liten gammal och alldeles nedrutten stuga på Kvarnberget", värd 30 d smt. En son *Johannes Sävendahl* var arbetare på *fabrikör Damms* tobaksfabrik, en annan son *Christian* var läregosse hos *murmästare Buhrman*. Per Olsson Sävendahl kvarstod i tomtöreslängden 1777 men sålde 1778 sin del till *båtekarlen* vid hemföregillet *Lars Lundquist*. Vid bouppteckning 15.1.1782 efter Lars Lundquists hustru *Karin Nilsson*, död 8.5.1779, ägde han "en liten stuga och vedbod på Kvarnberget i bakgården" (packhuskarlen Anders Hallengren ägde framdelen) inköpt för 100 d smt. Lundquist står för en fjärdedels tomt 1790.

Vid bouppteckningen efter sin hustru *Brita Kjellman*, död 13.11.1777, ägde *hustimmerman Olof Nilsson* den 30.1.1778 "ett litet hus på Kvarnberget bestående av en liten stuga, kök och två helt små kammare med spisar, värt 91.32 rdr specie". Olof Nilsson får i senare tomtöreslängder tillnamnet *Kiellman* och kvarstår 1787 men är 1790 efterträdd av sin änka.

I många år – åtminstone från 1745 – ägde *pigan Karin Wilhelmsdotter* en fjärdedel av gården. Hon ersattes 1790 av *ostindiefararen Hans Olsson*. Denna del av gården utbröts emellertid ur 10.92 och redovisades från 1787 som 10.77. Karin Wilhelmsdotters far var klädesvävare Wilhelm Trallman (Trahlman), omnämnd 10.93.

Åren 1800–07 benämnes gården *stadsbetjanten Lars Ahlboms ödetomt*.